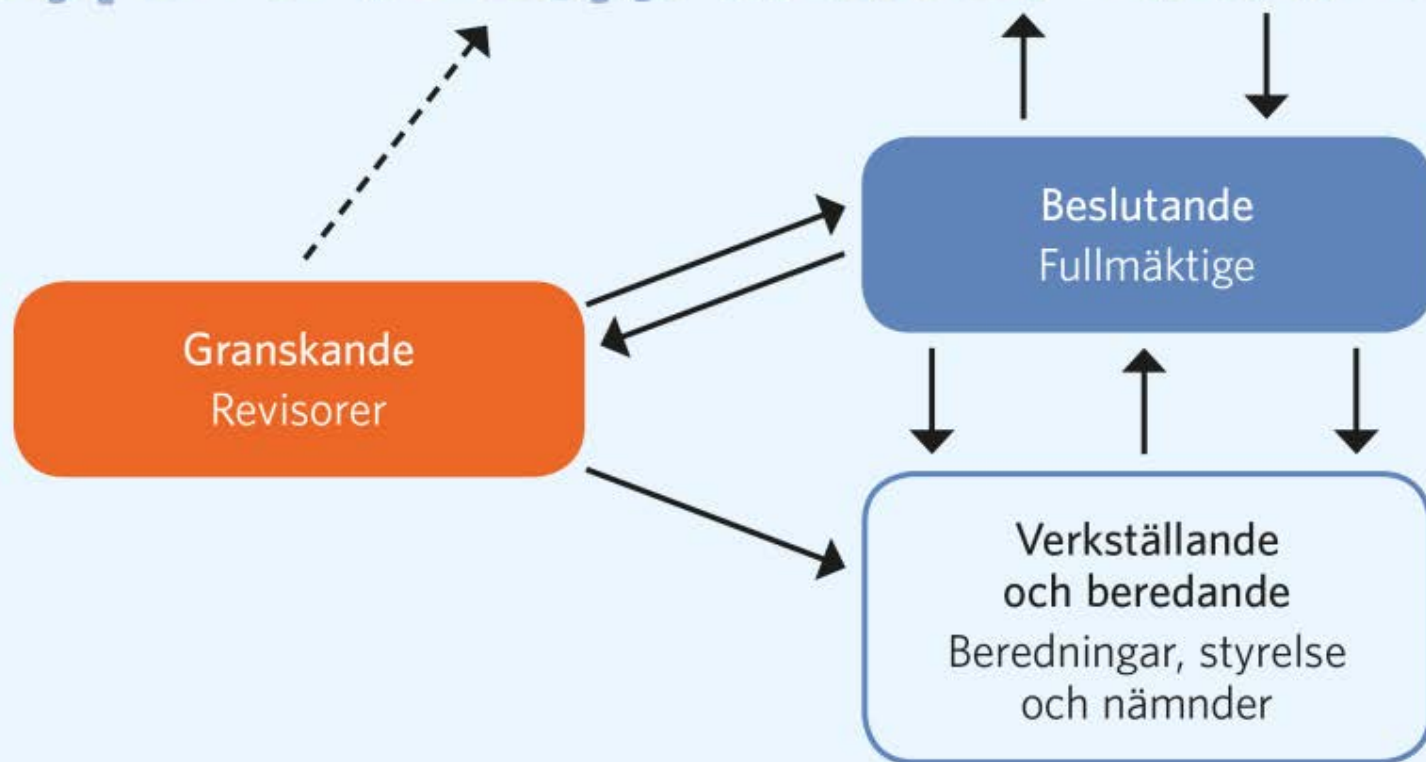

Ansvar och ansvarsprövning i den lokala demokratin

Korta fakta om ansvarsprövningen

Hur ser det sammantaget ut?

Demokratidagen
2017 03 14

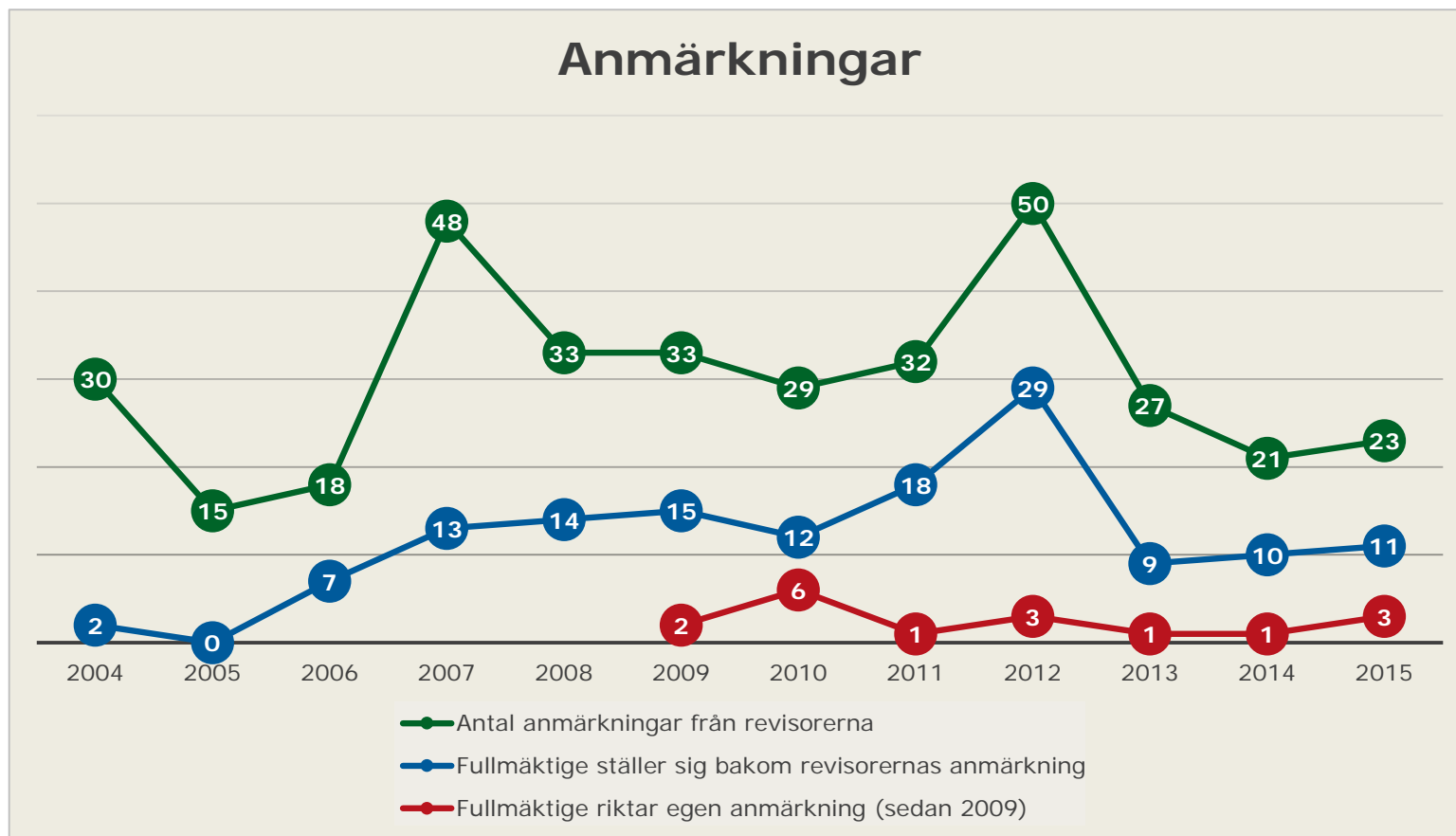
Vad innebär ansvaret i styrelse och nämnder?

- Ansvaret **följer** med det uppdrag som styrelser, nämnder och beredningar får av fullmäktige, enligt kommunallagen.
- Ansvaret **är**
 - att bedriva verksamheten enligt fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten,
 - att se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett "i övrigt tillfredsställande sätt",
 - att återrapportera till fullmäktige och upprätta räkenskaper.
- Det är de **förtroendevalda** som har ansvar. Ansvaret är **kollektivt**, men kan i undantagsfall prövas **individuellt**.
- Det finns en grundläggande skyldighet att förbereda sig och att delta i möten och beslutsfattande, att vara **aktiv**.
- Ansvaret **granskas** av revisorerna och **prövas** av fullmäktige.

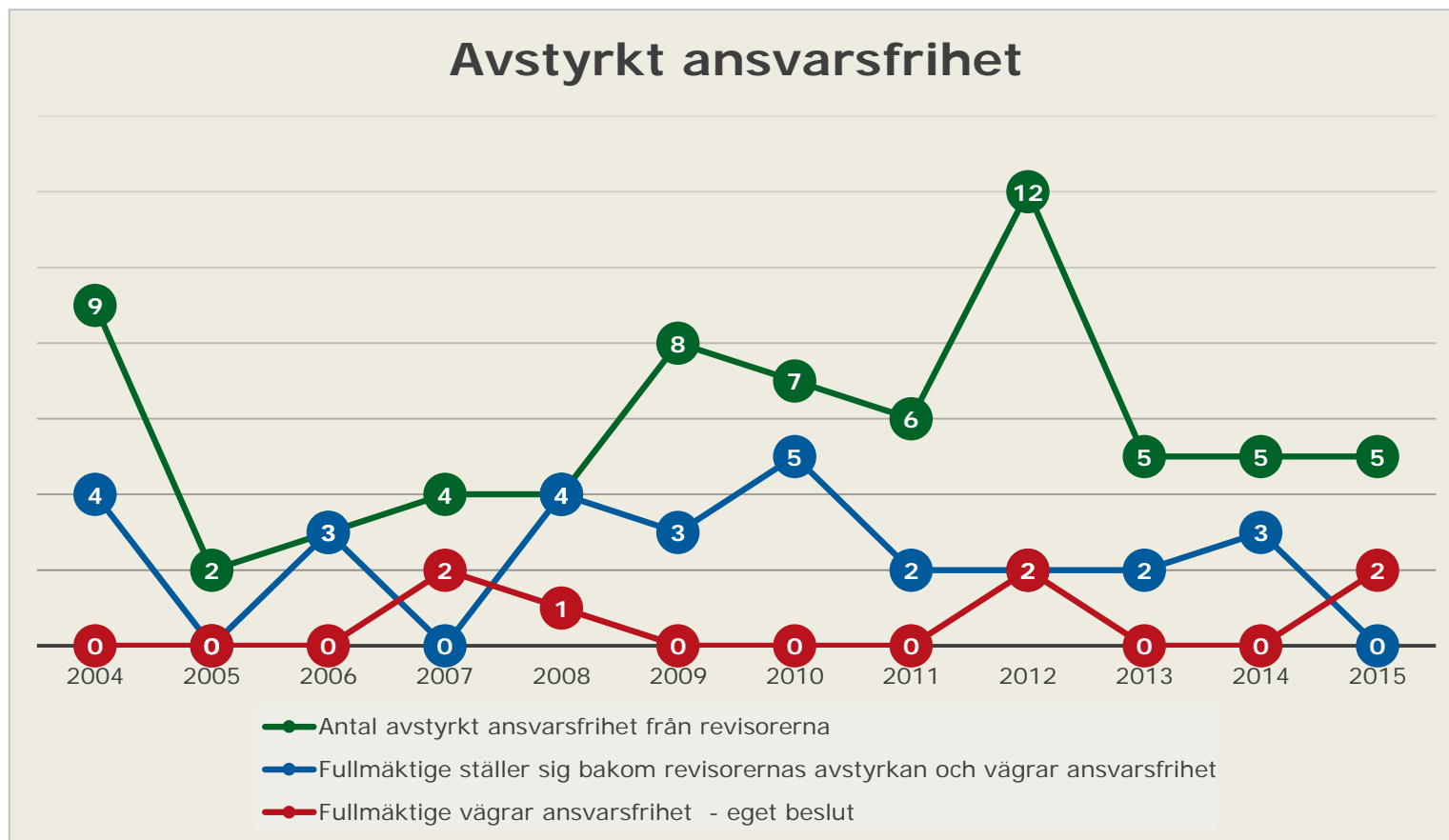
Hur bedömer revisorerna?

- Revisorerna tillstyrker ansvarsfrihet > 95 %
- Revisorerna riktar anmärkning 2-3 %
- Revisorerna avstyrker ansvarsfrihet < 1 %
- Delade revisionsberättelser något/några enstaka fall/år

Anmärkningar 2004-2015

Ansvarsfrihet 2004-2015

Vilka grunder åberopar revisorerna?

Grund i god revisionssed	Antal gånger 2004-2015	Andel
Bristande måluppfyllelse, ohörsamhet till mål och riktlinjer, föreskrifter mm	119	22,3%
Bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll	306	57,3%
Förtroendeskada/annan immateriell skada	14	2,6%
Ekonomisk skada	12	2,2%
Obehörigt beslutsfattande	32	6,0%
Icke laglig verksamhet, brottslig gärning	17	3,2%
Otillräcklig beredning av ärenden	22	4,1%
Ej rättvisande redovisning	12	2,2%

Grunder enligt God revisionssed i kommunal verksamhet 2014

Konsekvenser av ansvarprövningen

- Uppmärksamhet och debatt, politisk turbulens
- Uppmaningar från fullmäktige t ex om åtgärdsplaner
- Strukturförändringar – ändrad organisation, uppgifter flyttas från en nämnd till en annan etc.
- Avgång på eget initiativ (vid nekad ansvarsfrihet)
- Entledigande (vid nekad ansvarsfrihet)
- Ingenting...

- Inga kända fall av att skadeståndstalan har väckts

Ansvarsprövningsbanken

- En databas om ansvarsprövning i kommuner, landsting och regioner.
- Finns på www.skl.se/revision under Ansvarsprövning
- Visar fall sedan år 2002
- Innehåller revisionsberättelser, PM, fullmäktiges protokoll.

Ansvarsprövning

- en grundbult i demokratin

*”En grundbult i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att **kunna utkräva ansvar**. Det måste vara möjligt för medborgaren att få veta vad som beslutas och vad som uträttas, vilka resultat och effekter det blir och **vem eller vilka som är ansvariga**.*

***Granskning och ansvarsprövning** är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen, de bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheten.”*